

Miljøgodkendelse til æglæggende høner

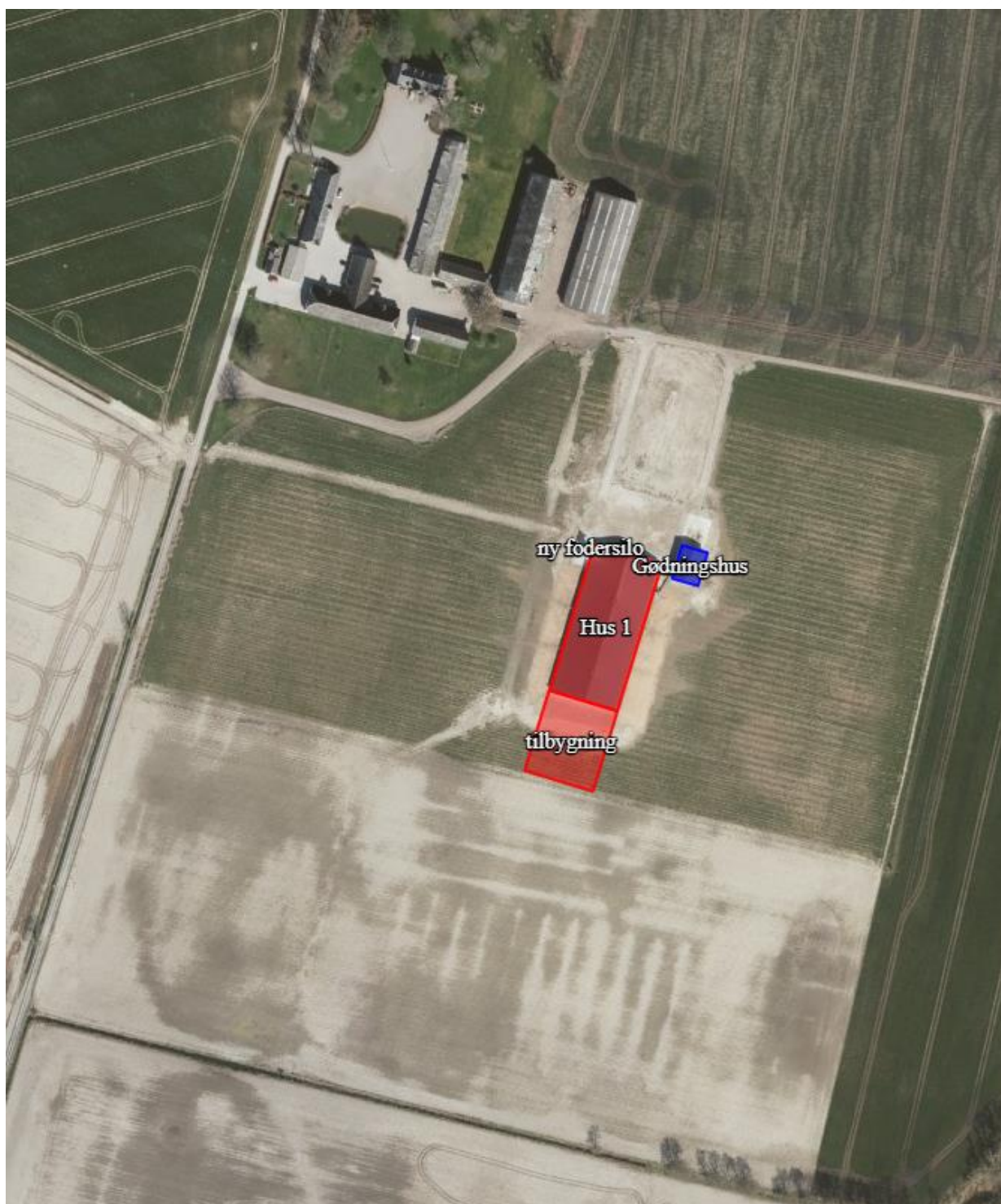
10. januar 2022

Ringsted
Kommune

Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted
Matrikel nr: 27a Kværkeby By, Kværkeby m.fl.
CVR nr. 38368265
CHR nr. 126150

Journal nr. 21-009620

DATABLAD

Titel: Miljøgodkendelse af æglæggende høner i henhold til § 16a stk. 1 i Husdyrbrugloven på Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted

Navn: Adamshøj Gods

CVR nummer: 38368265

CHR nummer: 126150

Ejendomsnummer: 3290007391

Matrikelnummer: 27a - Kværkeby By, Kværkeby m.fl.

Ejendommens adresse: Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted

Ejendommens ejer: Adamshøj Gods økologisk ægproduktion Aps
v) Carl Boisen Thøgersen
Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted
Mobil: 40510104
Mail: ager@ager.dk

Besætningens ejer: samme

Konsulent for ansøger: Kolding Herreds Landboforening
Inger Knude
tlf: 76341793
Mail: ika@khl.dk

Konsulent for kommunen: Niras A/S, ved Grete Mørch Sørensen

Miljøsagsbehandler: Merete Mygind

Tilsynsmyndighed: Ringsted Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

DATABLAD	0
INDHOLDSFORTEGNELSE	1
RINGSTED KOMMUNES AFGØRELSE	3
MILJØKONSEKVENSVURDERING	3
RETSBESKYTTELSE	4
KLAGEVEJLEDNING	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
OFFENTLIGGØRELSE	6
VILKÅR	8
Generelle	8
Nye bygninger og produktionsarealer	8
Husdyrhold, staldanlæg og drift	9
Husdyrgødningsproduktion og -håndtering	9
Spildevand og regnvand	10
Uheld	10
Lugt	10
Støj	10
Støv	11
Lys	11
Skadedyr	11
Ophør	12
Egenkontrol og dokumentation	12
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	12
Generelt	12
Husdyrbrugets beliggenhed og afstandskrav	13
Planmæssige forhold	13
Afstandskrav	15
Husdyrhold, staldanlæg og drift	16
Husdyrhold og staldindretning	16
Husdyrgødning	16
Energi- og vandforbrug	18
Spildevand, herunder regnvand	18
Affald	18
Driftsforstyrrelser eller uheld	19
Forurening og gener fra husdyrbruget	19

Ammoniakpåvirkning og natur.....	19
Lugt	23
Støj.....	24
Støv.....	25
Lys.....	25
Transport.....	25
Fluer og skadedyr	26
Ophør	26
Bedst tilgængelige teknik (BAT)	27
Reduktion af ammoniak ved anvendelse af BAT.....	27
Egenkontrol og dokumentation.....	28
Alternative muligheder.....	28
Bilag 1: Situationsplan.....	30
Bilag 2: Staldtegning	31
Bilag 3: Udpegningsgrundlag.....	32
Bilag 4: Beplantningsplan.....	33
Bilag 5: Ansøgers miljøkonsekvensrapport.....	34

RINGSTED KOMMUNES AFGØRELSE

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Ringsted Kommune hermed miljøgodkendelse til det ansøgte husdyrhold på Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted. Der søges om at opføre en tilbygning til den eksisterende stald til æglæggende høner samt en ny fodersilo.

Der ansøges om et samlet produktionsareal på:

- 5.600 m² til æglæggende høner i fleretagesystem med gødningsbånd.

Kapaciteten bliver på 30.000 høner, hovedsageligt økologiske, og godkendelsen er meddelt i medfør af § 16 a stk. 1 i Husdyrbrugloven¹.

Følgende bilag er indgået i behandling af sagen: IT-ansøgningsmaterialet med nummer 226933 modtaget første gang den 9. juli 2021 samt efterfølgende materiale.

Ansøgningen er behandlet, og godkendelsen er udarbejdet i henhold til Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Vilkårene har til hensigt at beskytte det omgivende miljø, så driften kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger, og Ringsted Kommune vurderer, at det ansøgte projekt kan realiseres uden væsentlige gener for omgivelserne.

Ved ibrugtagning af denne miljøgodkendelse bortfalder vilkårene i den eksisterende § 11 miljøgodkendelse fra 16. februar 2018.

Godkendelsen bortfalder i henhold til lovens § 59a stk. 1, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne uudnyttede del.

Ringsted Kommune gør opmærksom på, at hvis den meddelte godkendelse efter første udnyttelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, jf. lovens § 59a stk. 2. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Denne miljøgodkendelse er udstedt efter Husdyrbrugloven. Øvrige godkendelser for eksempel byggetilladelse efter Byggeloven skal indhentes særskilt.

MILJØKONSEKVENSVURDERING

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en miljøkonsekvensrapport, som krævet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt A, B, E og F.

Ansøgers miljøkonsekvensrapport kan ses i Bilag 5. Der er henvist til beskrivelserne i rapporten i godkendelsens kapitel "Miljøteknisk redegørelse og vurdering".

Ringsted Kommune har inddraget ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten i sagsbehandlingen, og har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen og i forbindelse med udkastet. Ringsted Kommune har på

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen omfatter *Ringsted Kommunes afgørelse, Vilkår* samt *Miljøteknisk redegørelse og vurdering*. Overholdelse af vilkårene er en forudsætning for, at den ønskede produktion kan gennemføres. Miljøteknisk redegørelse indeholder ansøgers beskrivelse af produktionen, og Ringsted Kommunes vurdering heraf danner baggrunden for de enkelte vilkår.

Ringsted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne godkendelse. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne.

Ringsted Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt, eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

RETSBESKYTTELSE

Vilkårene i godkendelsen er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. husdyrbruglovens § 40. Det betyder, at tilsynsmyndigheden som udgangspunkt ikke kan stille nye krav til driften, før der er forløbet 8 år, med mindre:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Tilsynsmyndigheden tager godkendelsen op til revurdering efter 8 år.

Landbrugsdriften på ejendommen må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af tilsynsmyndigheden, jævnfør § 16a stk. 4 i Husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af § 39 i Husdyrbrugloven. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, end forudsat ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

KLAGEVEJLEDNING

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrbrugloven kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber den 7.februar 2022 kl. 23.59.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Klageberettigede er orienteret ved annonce den 10. januar 2022 på www.ringsted.dk

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk . Du logger på med NEM-ID.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene jævnfør § 90 i Husdyrbrugloven. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

I henhold til § 81 i Husdyrbrugloven har en klage ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Såfremt ansøger igangsætter projektet inden eventuel afgørelse foreligger fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker det for eget ansvar.

Med venlig hilsen

Merete Mygind
Miljøsagsbehandler

IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted. Husdyrbruget er en fjerkræejendom med produktion af økologiske æg. Ejendommens seneste miljøgodkendelse er fra 2018, hvor den godkendte produktion er på 18.000 økohøns. Stalden er med etagesystem med gødningsbånd.

Der søges om en ny miljøgodkendelse til udvidelse af produktionen til i alt 30.000 økohøns i den eksisterende staldbygning på 82 m, der forlænges med op til 45 meter i sydlig retning. Der opstilles en ekstra fodersilo ved de eksisterende siloer.

Produktionsarealet udvides med 2.200 kvm fra 3.400 til 5.600 kvm.

Der søges om mulighed for at skifte mellem økologisk og konventionel drift for at opnå større fleksibilitet.

Foldarealet til hønsene udvides med 4 folde på hver ca. 1,2 ha til i alt 10 folde på 12 ha.

Der ændres ikke i forhold til gødningsopbevaring. Husdyrgødningen afsættes dels på gødningsbånd, der fører dybstrølsen ud i et møddingshus, dels på gulvstrøelse, der fjernes efter hvert hold, og dels ude på foldene.

Kravet for maksimal ammoniakdeposition på kvælstoffølsomme naturområder (herunder Natura 2000) overholdes, og lugtgenekriterierne til omkringliggende naboer overholdes.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg ved anvendelse af bedste tilgængelig teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

OFFENTLIGGØRELSE

Ansøgningen har været offentligt annonceret fra den 27. september til den 11. oktober 2021 i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60. Ansøgningsmaterialet var tilgængeligt på hjemmesiden www.ringsted.dk og der blev desuden orienteret herom i Lokalbladet.

I forbindelse med annonceringen af ansøgningsmaterialet modtog kommunen ingen bemærkninger.

Udkast til godkendelse har været i høring i minimum 30 dage hos naboer til ejendommen og parter indenfor konsekvensområdet for lugt på 430 m samt ansøger selv og øvrige, der har anmodet om det, i perioden 10. november 2021 til den 13. december 2021, hvor udkastet var tilgængeligt på hjemmesiden www.ringsted.dk.

I forbindelse med høring af udkastet modtog kommunen ingen bemærkninger.

Miljøgodkendelsen er meddelt den 10. januar 2022. Afgørelsen er offentliggjort på ringsted.dk den 10. januar 2022 og der er efterfølgende orienteret herom i Lokalbladet.

Kopi af miljøgodkendelse sendt til:

- Kolding Herreds Landboforening, Inger Knude, ika@khl.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (sendt på e-mail: dningsted-sager@dn.dk og dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (sendt på e-mail post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk samt lokal miljøkoordinator mkh@ka-net.dk)
- Sundhedsstyrelsen (sendt på e-mail seost@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening (sendt på e-mail mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (sendt på e-mail nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens erhvervsråd (sendt på e-mail ae@ae.dk)
- Det Økologiske Råd (sendt på e-mail husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (sendt på e-mail natur@dof.dk og)
- Dansk Ornitologisk Forening lokalgruppe (sendt på e-mail: ringsted@dof.dk)
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV (sendt på e-mail fr@friluftsradet.dk)
- Sydvestsjælland Museum (sendt på e-mail kontor@vestmuseum.dk)
- Landsbyforum Ringsted (sendt på e-mail info@landsbyforum-ringsted.dk)

Ringsted Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven (lov nr. 410 af 27.04.2017) gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

VILKÅR

Generelle

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted.

Godkendelsen gælder for ejendommen, uanset hvem, der ejer og lejer.

1. Vilklårene i denne godkendelse skal være opfyldt fra godkendelsesdatoen. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.
3. Ringsted Kommune skal straks oplyses om følgende forhold:
 - Ejerskifte af virksomheden
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre

Nye bygninger og produktionsarealer

4. Der kan opføres en tilbygning på 1704 m² i forlængelse af den eksisterende stald mod syd. Den nye stald skal være af typen "høner, konsumæg, fleretagesystem" med gødningsbånd.
5. Tilbygningen skal opføres i samme farve og materialetyper som den eksisterende stald.
6. Produktionsarealet i tilbygningen må maksimalt være 2200 m² fordelt på 2 etager. Produktionsarealet inkluderer det for hønerne tilgængelige gulvareal, hønsenes opholdsområder i etageanlægget samt redearealet og verandaområdet på langsiderne og sydsiden.
7. Der kan opføres 1 ny kornsilo med 3 m i diameter og en højde på ca. 11 m, som placeres ved staldens vestside, ved siden af de to eksisterende, se Bilag 1.
8. Den nye kornsilo skal fremstå i samme farve og materiale som de eksisterende.
9. Såfremt der træffes dræn under anlægsarbejdet, skal disse afbrydes og omlægges, så der ikke er dræn inden for 15 meter fra det nye byggeri.
10. Foldarealet udvides fra 6 folde til i alt 10 folde på i alt 12 ha. Der skal etableres mindst 3 grupper af træer placeret på de eksisterende folde som beskrevet i vilkår i den eksisterende godkendelse, dvs. hver gruppe skal bestå af 2-4 løvfældende høje træer. Desuden skal der placeres mindst 2 grupper af træer, hver med 2 forskudte rækker à 3 træer på de nye folde, jf. beplantningsplanen i bilag 4.
11. Træerne skal vælges ud fra disse arter:
 - Avnbøg: *Carpinus betulus*
 - Storbladet lind: *Tilia platyphyllos*
 - Småbladet lind: *Tilia cordata*
 - Stilk-eg: *Quercus robur*
12. Træerne må ikke topskæres uden forudgående tilladelse fra Ringsted Kommune.

13. Beplantningsgrupperne skal etableres i førstkommande plantesæson efter den nye staldtilbygning er opført.

14. Beplantningsgrupperne skal til stadighed bevares, suppleres og vedligeholdes.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

15. Husdyrbrugets godkendte produktionsareal, dyretyper og indretning skal være som beskrevet nedenfor:

Afsnit nr.	NAVN	Staldtype	8-årsdrift m ² prod.areal	Nudrift m ² prod.areal	Ansøgt m ² prod.areal
1	Hus 1	Flexgruppe: Høner, konsumæg; Fler-etagesystem	0	3400	3400
2	Tilbygning	Flexgruppe: Høner, konsumæg; Fler-etagesystem	0	0	2200
	<i>i alt</i>				5600

16. Flexgruppen er defineret således:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd
- Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd

Husdyrgødningsproduktion og -håndtering

17. Husdyrgødning skal enten opbevares på en møddingsplads, der opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen, eller i lukket container, der som minimum opfylder kravene angivet i Landbrugets Byggeblad 103.06-08 om container til opsamling af fast gødning. Containeren skal stå på en støbt plads.

18. Der skal etableres fast belægning under hele gødnings-transportbåndets udstrækning. Evt. spild på den faste belægning skal løbende opsamles og bortskaffes.

19. Håndteringen af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under hensyn til omgivelserne.

20. Der skal etableres en betonbefæstet læsseplads i forbindelse med gødningshuset af en sådan størrelse, at spild af husdyrgødning ikke tilføres ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod en opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til en forbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter afhentning.

Spildevand og regnvand

21. Afledning af overfladevand fra befæstede arealer må ikke kunne give anledning til forurening af vandløb, søer eller hav. Der må derfor ikke ske tilledning af husdyrgødning eller flydende handelsgødning til regnvandsafløb.
22. Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand, og således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
23. Vask af maskiner, redskaber, foderanlæg m.v. skal foregå på en støbt, fast plads, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder, hvorefter vandet spredes på landbrugsjord.
24. Opsamlet vand fra læssepladsen skal udsprede på landbrugsjord som husdyrgødning eller restvand.

Uheld

25. Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt når det viser sig nødvendigt, fx efter uheld.

Lugt

26. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overfladerne holdes tørre, og at fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr.
27. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Udført vedligeholdelse, eftersyn og rengøring skal noteres i en driftsjournal for ventilationsanlægget.
28. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, som er væsentligt større end det, der kunne forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Støj

29. Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens staldparcel, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med opholdsarealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier:

Mandag – fredag Kl. 7-18 (8 timer) Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Mandag – fredag Kl. 18-22 (1 time) Lørdag Kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdage Kl. 7-22 (8 timer)	Alle dage Kl. 22-7 (½ time)	Alle dage Kl. 22-7 Maksimal værdi
55	45	40	55

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante støjni-veau i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra køretøjer på ejendommens staldmatrikel. Støj fra brug af landbrugsredskaber i marken er dog ikke omfattet.

Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående vilkår er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal ske for virksomhedens egen regning.

30. Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med Ringsted Kommune. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
31. Viser støjmålinger / -beregninger, at støjkraev ikke er overholdt, skal der efter nærmere aftale med Ringsted Kommune foretages afhjælpende foranstaltninger.

Støv

32. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for ejendommens areal. Det er tilsynsmyndigheden, der vurderer, om støvgenerne er væsentlige. Anlægget med mere skal renholdes således, at støvgener begrænses mest muligt.

Lys

33. Husdyrbruget må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens areal. Hvis dette opstår, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

Skadedyr

34. Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige fluegener. Der skal på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.

35. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
36. På forlangende af Ringsted Kommune skal der indgås kontrakt med et autoriseret bekæmpelsesfirma.

Ophør

37. Forinden endeligt ophør af husdyrbruget skal der til Ringsted Kommune indsendes en plan, der beskriver de nødvendige foranstaltninger (med tidsplan herfor) for at undgå fremtidig forureningsfare. Planen skal inden udførelse accepteres af Ringsted Kommune.
38. Ved ophør af husdyrbruget skal stald og opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning og renses, og affald skal bortskaffes i henhold til de gældende regulativer.

Egenkontrol og dokumentation

39. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Ansøger har medsendt den miljøtekniske beskrivelse som en del af Miljøkonsekvensrapporten. Der er henvist til rapporten i "Ansøgers redegørelse".

På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget vurdering af de beskrevne forhold. Dette fremgår af afsnittene "Kommunens vurdering".

Generelt

Ansøger har oplyst, at der ikke forekommer biaktiviteter på husdyrbruget, og at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Ansøger driver ikke andre ejendomme med husdyrhold.

Godkendelsen omfatter følgende bygninger:

- Eksisterende stald Hus 1 med 3.400 m² produktionsareal
- Ny stald Tilbygning med 2.200 m² produktionsareal
- Et eksisterende gødningshus med container på 250 m² overflade.
- Forbeholder / samletank på 25 m³
- Teknikrum og ægpakkeri indbygget i stalden
- 2 eksisterende og 1 ny fodersilo.

Ejer og ansvarshavende for driften skal sørge for, at vilkårene overholdes. Det er vigtigt, at Ringsted Kommune orienteres om ejerskifte eller ændringer i ansvarshavende for driften, for at sikre en god dialog mellem landmanden og kommunen, og der stilles vilkår herom.

Husdyrbrugets beliggenhed og afstandskrav

Planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger i det åbne land øst for Ringsted og lige syd for jernbanen.

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4 og 3.4.2 Bygningsmæssige ændringer, se Bilag 5.

Kommunens vurdering

Der er ansøgt om følgende nye bygninger: En tilbygning til den eksisterende stald og en ny kornsilo.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Der søges om at udvide det æglæggende hønsehold til ca. 30.000 høner, hvilket ikke er en ualmindelig størrelse på den form for produktion. Ejendommen består af 283 ha jord, og det er oplyst, at der ikke er andre gårde med husdyrhold på ejendommen. Der er således harmoniareal nok til udbringning af husdyrgødningen og til at dyrke foder til hønseholdet. Der er desuden jord til, at hønsene kan være udegående, og produktionen kan drives økologisk. Der udlægges ca. 12 ha med bevoksede folde omkring hønsehuset.

Hønseholdet udvides med 50 % i forhold til nudriften, og der behøves også 50 % mere plads til foderopbevaring i kornsilo. Der opstilles derfor en tredje kornsilo af samme størrelse som de to eksisterende.

Ringsted Kommune vurderer, at staldtilbygning og kornsilo er erhvervsmæssigt nødvendige for driften som landbrugsejendom.

Kommuneplan 2017-2029

Ejendommen ligger i et område, der i Kommuneplan 2017 er udpeget til Jordbrugsområde og Kulturmiljø.

Retningslinjen for Jordbrugsområder siger, at *nødvendige anlæg og bebyggelser skal, i den udstrækning det er muligt, indpasses, så de ikke virker dominerende i forhold til omgivelserne.*

Kommuneplan 2021-2034

Ejendommen ligger i et område, der i den næste kommuneplan er udpeget til Jordbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskab og Kulturmiljø.

Ringsted Kommune vurderer, at de relevante retningslinjer er følgende:

5.4a.1 Inden for de bevaringsværdige landskaber skal landskabsinteressen vægtes højt i afvejningen af beskyttelse og benyttelse.

5.4a.2 Inden for de bevaringsværdige landskaber skal der i særlig grad lægges vægt på at opretholde landskabets karakter og at ændringer indpasses i landskabet.

5.4a.7 Nødvendigt landbrugsbyggeri skal placeres og udformes med særligt hensyn til landskabelig indpasning.

5.4b.9 Nødvendigt landbrugsbyggeri inden for større sammenhængende landskaber skal placeres og udformes med særligt hensyn til landskabelig indpasning – fx ved at skjule byggeriet i terrænet og/eller omkranse byggeriet med en afskærmende beplantning.

5.4c.2 Ændringer og nye udviklingstiltag skal så vidt muligt respektere landskabets bærende karaktertræk og særlige værdier inden for hver af de 11 landskabstyper.

Ejendommen ligger i landskabstypen: "Det åbne og sammensatte landbrugslandskab"

Formålet med retningslinje 5.4c.2 er at sikre, at udvikling og ændringer i landskabet sker med hensyn til de udsigter, der kendetegner landskabet.

Landskabstypen omfatter kommunens centrale landskaber med et jævnt til storbakket terræn, der strækker sig vest og sydøst for Ringsted. Områdets mange og forskelligartede dominerende tekniske elementer, bymæssige strukturer og fragmenterede bevoksninger skaber en ustruktureret karakter. Det giver mulighed for at indpasse nye elementer og større landskabelige ændringer uden at påvirke de landskabelige værdier, der knytter sig til visuelt stærke forbindelser til de omkringliggende ådale samt ind- og udsigtskiler til både Benløse, Ringsted og Kværkeby. Disse udsigter tilfører landskabet en særlig værdi, der bør værnes om.

I administrationen af landskabstypen er det væsentligt, at landskabets visuelle forbindelser til de omkringliggende områder opretholdes og de visuelle kvaliteter om muligt styrkes. Landskabstypen vurderes med dette hensyn egnet til at indpasse nye elementer.

8.4.3 Ved opførelse af bygninger eller væsentlige om- og tilbygninger inden for kulturmiljøer, skal der vises særlige hensyn til de eksisterende bevaringsværdier og sammenhænge - herunder den særlige midtsjællandske byggeskik – der skal bevares, beskyttes og forbedres.

De nye bygningers påvirkning af landskabet

Der etableres en tilbygning til stalden og en ny kornsilo ved siden af de to eksisterende. Kornsiløerne bliver 10-11 m høje, omtrent samme højde som stalden i kip. De to nye bygninger etableres i tæt tilknytning til den eksisterende bygning.

Der er i 2018 meddelt tilladelse til hovedstaldbygningen som et barmarksprojekt uden tilknytning til eksisterende bygningsmasse. Der ønskes nu en tilbygning, som udvider produktionen med 50 %, og området er i den nye kommuneplan 2021-2034 udpeget til Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskab og Kulturmiljø. Retningslinjerne siger, at der godt kan etableres landbrugsmæssigt nødvendigt byggeri, men at det kræver, at byggeriet udføres med særligt hensyn til landskabelig indpasning. Indpasningen kan bl.a. være afskærmende beplantning.

Ringsted kommune vurderer, at tilbygningen til stalden ikke vil ændre det synsmæssige indtryk af landskabet som sådan, da der i forvejen ligger en stald opført i samme materialer, og den nye stald bliver en direkte forlængelse heraf. Forlængelsen opføres mod syd, så staldkomplekset ikke kommer nærmere herregården Adamshøj mod nord. Tilbygningen står således ikke i vejen for udsigten til herregården fra omkringliggende områder. Den tredje silo bliver ligesom de to eksisterende og placeres sammen med dem, så den vil ikke syne som et nyt element.

Det vurderes, at byggeriet i henhold til retningslinjerne skal indpasses i landskabet, hvilket kan ske ved, at stalden afskærmes med en let tilplantning af høje træer. Der stilles vilkår om, at træerne skal placeres i grupper, så de giver en skalareducerende effekt i forhold til den visuelle påvirkning fra den nye stald med tilbygning. Samtidig får træerne en funktion i den økologiske hønssegård ved at fordele hønsene ude på foldene. Der er i godkendelsen fra 2018 vilkår om, at der skal placeres 3 grupper af træer på de udlagte folde øst og vest for stalden. Da stalden og foldene nu udvides mod syd, vurderes det, at der skal tilføres yderligere 2 grupper af træer i den sydøst- og den sydvestlige retning, så der opstår en harmoni rundt om stalden. Herved afskærmes stalden også for naboerne mod syd. Træerne vil mildne dominansen fra staldbygningen og vil bringe landskabselementer ind omkring bygningsstrukturen uden at virke som en mur.

Der er langt til naboerne. Den nærmeste ligger 450 m mod nord, og Adamshøjs eksisterende ladebygninger vil skærme for udsynet til den nye stald. Der ligger to naboer mod syd, ca. 500 m fra stalden. De vil kunne skimte tilbygningen, dog på afstand.

Området er i kommuneplanerne udpeget med Skovrejsning uønsket. Grupper med 2-6 træer vurderes dog ikke at være "skov". Formålet med beskyttelse mod skov her, er hensynet til landskabelige interesser og kulturarv. Der er ikke kulturarvsareal på ejendommen, og de landskabelige interesser vurderes tilgodeset som nævnt ovenfor, så vilkårene om beplantning menes ikke at være i modstrid med udpegningen om ikke-skov.

Det vurderes samlet, at de nye bygninger ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet for naboer eller forbikørende, og at projektet er i overensstemmelse med Kommuneplanens retningslinjer.

Der stilles vilkår om placering af den nye tilbygning og silo, samt at farve og materiale skal være ens med de eksisterende, og vilkår om beplantning.

Naturbeskyttelsesloven

Bygningerne ligger udenfor byggelinjerne (sø, å, skov, kirke, diger, fortidsminder) og fredning og kræver ikke dispensation fra Naturbeskyttelsesloven.

Afstandskrav

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4.1 Generelle afstandskrav, se Bilag 5.

Kommunens vurdering

De generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse og ændring som medfører forøget forurening. Afstandskravene gælder således for den nye tilbygning.

Afstandene fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Generelle afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven, samt konkrete afstande

Afstandskrav til	Afstandskrav	Faktisk afstand
Byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone; Ringsted	50 m	1000 m Ø
Lokalplan i landzone for boliger; LP 129	50 m	1,8 km V
Nabobeboelse Adamshøjvej 32	50 m	520 m N
Ikke almene vandforsyningsanlæg DGU 211.21B	25 m	1,4 km NV
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m
Vandløb (herunder dræn) søer	15 m 15 m	125 m S 180 m NV
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	210 m V
Naboskel, 27 k	30 m	180 m
Beboelse samme ejendom	15 m	320 m NV

Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m
Kategori 1 og 2 natur, § 7 i loven	10 m	> 10 m

Afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 overholdes.

Hvis der under byggearbejdet påtræffes drænen indenfor kravet på 15 m, skal de fjernes, hvilket stilles som vilkår.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold og staldindretning

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1 Indretning og drift af anlæg, se Bilag 5.

Ejendommen drives med økologisk ægproduktion.

Staldanlægget udvides fra 18.000 til 30.000 hønepladser til økologisk æg-produktion.

Stalden er indrettet som en traditionel æglæggestald og består af både inderstald, hvor inventaret inkl. foder- og vandsystem samt reder befinder sig og et verandaareal, hvorfra hønerne har adgang til udearealet.

Produktionsarealet udvides fra 3.400 kvm til 5.600 kvm. I produktionsarealet indgår det for hønerne tilgængelige gulvareal (både i inderstald og den 5 meter brede veranda), hønsenes opholdsområder i etageanlægget, redearealet, samt udendørs areal med støbt bund på sydsiden af stalden. Der er ikke støbt areal udenfor verandaen på staldens langsider.

Produktionsarealet overstiger derfor staldenes størrelse. Produktionsarealet svarer til hønernes samlede opholdsareal i inventaret og er at sidestille med nyttearealet til de veterinære krav til velfærdsregler. Nyttearealet er tillagt rede-arealerne som også indgår som produktionsareal.

Stalden er indrettet med etagesystem med gødningsbånd. Via tværbånd fjernes gødningen fra stalden og opbevares i gødningshus. Herfra afsættes gødningen løbende til aftager.

Produktionsarealerne kan ses på tegningen i Bilag 2.

Kommunens vurdering

Udover at husdyranlæg generelt skal være indrettet i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsen, er der stillet vilkår om produktionsarealer og dyrehold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der er søgt om flexgruppe således, at husdyrbruget kan drives ikke-økologisk, hvis det skulle ønskes.

Husdyrgødning

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1 Indretning og drift, se Bilag 5.

Stalden er indrettet med etagesystem med gødningsbånd. Det betyder, at langt hovedparten af gødningen afsættes på gødningsbåndene, der tømmes minimum en gang om ugen. Den faste gødning opbevares i gødningshus.

Gødningen, der afsættes på gulvet håndteres som dybstrøelse. Gødningen fjernes fra stalden ved hvert holdskifte til direkte udbringning, levering til gødningsmodtager eller opbevaring i gødningshus. Det faste gødningslager er uændret i ansøgt drift og i nudriften og består af et gødningshus på 250 m².

Gødningshuset er indrettet med støbt bund og afløb til samletank.

Når dybstrøelse afhentes, sker det med lastbil. Dybstrøelsen skovles op og køres på lukket vogn. Dybstrøelse afhentes cirka en gang om ugen.

Kommunens vurdering

Opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder vil normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Idet ansøgningen tager udgangspunkt i produktionsarealet og ikke i antal dyr, kan den nødvendige opbevaringskapacitet variere år for år. Ca. 10 % af husdyrgødningen afsættes ude på foldene.

Foldene skal opfylde afstandskravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, hvilket de angivne folde gør.

Kommunen gør opmærksom på, at ansøger skal sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning, hvilket kan ske ved, at der foreligger skriftlige aftaler for gødningsafsætning, herunder fx til biogasanlæg, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10. Idet forholdet er omfattet af den generelle regulering, stilles der ikke vilkår hertil. Kommunen gør dog opmærksom på, at der ved tilsyn skal foreligge dokumentation for den årlige mængde producerede husdyrgødning samt eventuelle skriftlige aftaler på opbevaret husdyrgødning fra andre husdyrbrug.

Ansøger oplyser, at husdyrgødningen fra gødningsbåndene og fra gulvet med strøelse bliver ført ud til gødningshuset. Gødningshuset er indrettet som en møddingsplads iht. reglerne. Lovgivningen giver dog også mulighed for at anvende en lukket metalcontainer, og der stilles vilkår med valgfrihed.

Transportbåndet kører mindst en gang om ugen. For at forhindre forurening med spild fra transportbåndet, stilles der vilkår om, at underlaget skal være betonbefæstet, så spild kan opsamles.

Flytning af husdyrgødning fra gødningshuset over i lastbil foregår med gravemaskine/traktor. Flytningen skal ske på et befæstet areal indrettet som en læsseplads, af hensyn til at undgå spild på jord og grundvand, og der er stillet vilkår herom.

Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn, og således at spild undgås og under nødvendigt hensyn til omgivelserne og de nærved beliggende boliger. Der stilles vilkår hertil.

Energi- og vandforbrug

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.4 Vand- og energiforbrug, se Bilag 5.

Forbruget af drikkevand og el forventes at stige i forbindelse med udvidelsen.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ventilationsanlæggene jævnligt skal efterses og rengøres for at holde lugtniveauet nede, og dette vil også holde energiforbruget nede. Der er stillet vilkår herom under Lugt.

Ringsted Kommune vurderer, på baggrund af de beskrevne ressourcebesparende tiltag, at energi- og vandforbruget på ejendommen holdes på så lavt niveau, som det er muligt.

Spildevand, herunder regnvand

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten afsnit 3.8.1 Spildevand, se Bilag 5.

Der kommer spildevand fra vask af ægpakkemaskinen, og vandet opsamles i forbeholderen.

Kommunens vurdering

Ringsted Kommune bemærker, at vaskevand fra stalde skal håndteres i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen ved tilledning til og opbevaring i en opsamlingsbeholder.

Der er stillet tilsvarende vilkår for eventuel vask af maskiner. Eventuel påfyldning og vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne i Vaskepladsbekendtgørelse nr. 1401/2018.

Forhold vedrørende afledning af husspildevand samt afledning af tagvand fra staldbygninger og øvrige anlæg er ikke omfattet af nærværende godkendelse. Såfremt tagvand ønskes afledt til dræn/recipient skal der foreligge en udledningstilladelse fra vandloeb@ringsted.dk

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Ringsted Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til placering af olietanke for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Opsamlet vand fra vask og fra læssepladsen skal udsprede på marker iht. reglerne om restvand (eller om husdyrgødning) i husdyrgødningsbekendtgørelsen. For at præcisere dette, er der stillet vilkår herom.

Affald

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer, og 3.8.2 Døde dyr, se Bilag 5.

Døde dyr opbevares i fryser indtil afhentning af Daka.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og ansøger skal selv sørge for, at sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med Ringsted Kommunes affaldsregulativ. Der bliver derfor ikke stillet vilkår hertil.

Ringsted Kommune vurderer, at såfremt døde dyr opbevares og afhentes i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, vil opbevaring af døde dyr ikke give anledning til uhygiejniske forhold. Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (nr. 558 af 01.06.2011).

Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.16. Sårbarhed, se Bilag 5.

Kommunens vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at den nødvendige reaktion ved uheld skal være lettilgængelig og genopfriskes jævnligt. Der stilles derfor vilkår om beredskabsplan på ejendommen.

For stedse at være tidssvarende, stilles der vilkår om at beredskabsplanen skal opdateres mindst en gang om året. Det er ansøgers pligt, at medarbejderne har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

Forurening og gener fra husdyrbruget

Ammoniakpåvirkning og natur

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.5.1 Naturpunkter, se Bilag 5.

Kommunens vurdering

Lovgivning

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlægget og opbevaringslager i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning. Vurderingerne er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 26, 27 og 29, se tabel 2.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager i forhold til nudrift og til driften i 2013 (8-års driften).

Tabel 2. Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition til forskellige naturkategorier.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1 i Loven Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug • 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug • 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2 i Loven. Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, udenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.	Ved merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år: Ud fra en konkret vurdering stilles evt. krav om en maksimal belastning

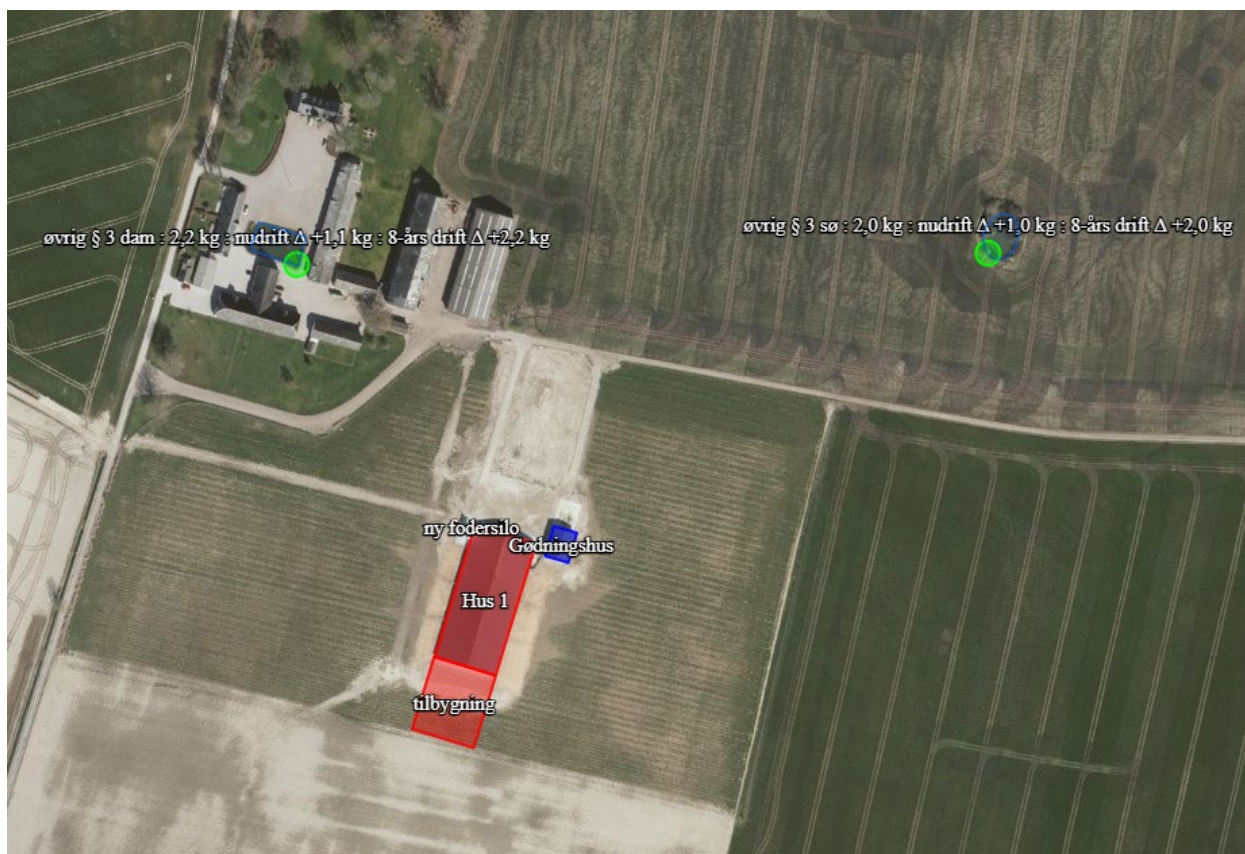
Kommunens vurdering af ansøgningen

Nudriften svarer til den produktion, der blev godkendt i 2018. Før dette var der ikke husdyr på ejendommen, hvorfor der ikke er produktionsarealer i 8-årsdriften.

De væsentligste beregninger af ammoniakdepositioner i ansøgningen viser:

Naturtype og nr.	Afstand til nærmeste stald	Merdeposition kg N/ha/år	Totaldeposition kg N/ha/år
Kategori 1 Elle-askeskov og brunvandet sø	8 km N	0,0	0,0
Kategori 2 Overdrev	4 km N	0,0	0,0
Kategori 3 Ammoniakfølsom skov (gl. skovjordbund)	780 m Ø	0,7	0,7
Øvrig § 3 sø 1, havedam	180 m NV	2,2	2,2
Øvrig § 3 sø 2, vandhul	320 m NØ	2,0	2,0

De to nærmeste naturpunkter er vist på kortet her, figur 1.

Figur 1. De to nærmeste naturpunkter i gruppen "øvrige § 3", hvor merdepositionen er over 1 kg N. De øvrige naturpunkter ligger længere væk.

Kategori 1 -natur. Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder

Det nærmeste kategori 1-område er naturtypen elle-askeskov og i samme afstand brunvandet sø i Natura 2000 området Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø. Den totale afsætning af ammoniak er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen på 0,0 kg N ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af Natura 2000-området eller de arter, som ligger til grund for udpegningsgrundlaget (se Bilag 3).

Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger 4 km fra anlægget. Den totale afsætning af ammoniak er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen på 0,0 kg N til området ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3-natur og anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Heder, moser og overdrev er omfattet af kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Generelt kan merdeposition i forhold til

nudrift på over 1,0 kg NH₃-N /ha/ år medføre tilstandsændring på naturtyper, hvis de er særligt følsomme. I henhold til godkendelsesbekendtgørelsen § 29, skal kommunen vurdere, om der skal fastsættes vilkår til maksimal merdeposition og hvad det nødvendige krav til maksimal deposition skal være. Kravet kan dog jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelses § 29 ikke være under 1,0 kg N/ha pr. år for kategori 3- natur.

Der er foretaget beregninger af ammoniakafsætningen til de naturtyper, der ligger nærmest ejendommen.

Det nærmeste kategori 3-område (ammoniakfølsom skov) modtager 0,7 kg N i merdeposition, og det vurderes ikke at ville medføre tilstandsændringer.

Udover dette ligger der 2 søer (øvrige § 3) i nærheden, som modtager mere end 1,0 kg N. Søerne modtager hhv. 2,0 og 2,2 kg N/ha/år i merdeposition.

Baggrundsbelastningen på området er ifølge Miljøportalens grid på 5,6 km 11,2 kg N/ha/år.

Tålegrænsen for søer er generelt 15-25 kg N/ha/år (Faglig rapport DMU 673). Konkret vurderer Ringsted Kommune, at der er tale om næringsstofpåvirkede vandhuller. Vandhullet mod nordøst modtager i forvejen drænvand fra de dyrkede marker umiddelbart omkring det, og vandhullet mod nordvest er formodentlig et forsinkelsesbassin, der modtager tagvand fra de omkringliggende driftsbygninger. Vandhullerne vurderes derfor ikke at være særligt ammoniakfølsomme, og tålegrænsen ansættes til 25 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastning + totaldeposition fra ejendommen = 11,2 + 2,2 = 13,4 kg N/ha/år.

Tålegrænsen bliver således ikke overskredet, og det vurderes, at vandhullerne ikke vil være udsat for tilstandsændringer som følge af husdyrbrugets drift. Der stilles derfor ikke vilkår for ammoniakdeposition til de pågældende søer.

Natura 2000

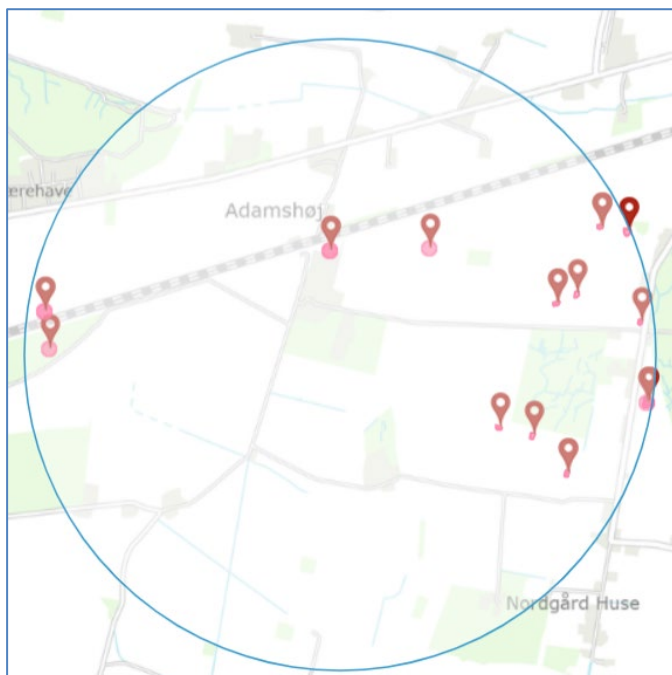
Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 1595 af 06.12.2018): § 6. *Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Afstanden mellem staldanlægget og det nærmeste Natura 2000 område er 8 km. Udpegningsgrundlaget er en række naturtyper, heriblandt brunvandet sø og elle-askeskov samt stor vand-salamander, se Bilag 3. Da ammoniakdepositionen på området ikke overskrider grænseværdien for væsentlig påvirkning af naturen, vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ringsted Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurdering af arternes udbredelse og levesteder er anvendt naturdata fra Miljøportalen.

Det vurderes, at følgende arter kan have yngle- eller rasteområder indenfor en radius på 1,4 km omkring ejendommen, idet de er registreret på området: spidssnudet frø, springfrø og stor vand-salamander, se figur 2.

Figur 2. Registrering af Bilag IV-arter. Miljøportalens naturdata. Nærmeste er stor vandsalamander 380 m mod nord.

Der sker ikke direkte påvirkning af vandhullerne i form af forurening eller overskygning, som kan påvirke levestederne for frøer. Det vurderes også, at potentielle yngle- og rasteområder for frøerne ikke isoleres ved det ansøgte projekt.

Springfrøens primære rasteområder under sten m.v. i løvskov bliver ikke berørt af projektet, som ikke ligger i umiddelbar tilknytning til løvskov.

Projektet indebærer en øget ammoniakdeposition på det nærmeste vandhul med registrering af Bilag IV-arten stor vandsalamander på 1,0 kg N/ha/år, men ikke i en størrelse, der kan forårsage tilstandsændring, så Ringsted Kommune vurderer, at yngle- og raste-områder for de nævnte Bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af de ansøgte ændringer eller af ammoniakdepositionen fra ejendommen.

Lugt

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.6 Lugtmission, se Bilag 5.

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, der kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugloven fastlægger beskyttelsesniveauet for lugt fra staldanlæggene. Kriteriet for lugtgener er for byzone (5 OUE/m³), samlet bebyggelse i landzone (7 OUE/m³) og enkelt-bolig i landzone (15 OUE/m³). Husdyrbrugloven stiller ikke krav til lugtpåvirkning af boliger med landbrugspligt eller ejet af ansøger.

I tabellen nedenfor vises lugtberegningerne i forhold til de nærmeste områder og beboelser, der er nævnt ovenfor:

Områdetype	Mindste geneafstand	Faktisk vægtet gennemsnitsafstand
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Adamshøjvej 31	106 meter	519 meter
Samlet bebyggelse Nord for Adamshøj	188 meter	765 meter
Byzone Fremtidig byzone ved Ringsted	335 meter	1083 meter

Lugtemissionen blev udregnet med FMK-modellen, og der skal derfor ikke undersøges for kumulation med andre husdyrbrug.

Den ansøgte produktion overholder lugtgenekravene til alle boligtyper, jf. tabel ovenfor.

Renholdelse af staldanlæggene herunder opsamling af evt. spildt foder og husdyrgødning samt rengøring af ventilationssystemet er forudsætninger for de udførte beregninger, og medvirker til at minimere lugtgener, og der er stillet vilkår herom.

Med de stillede vilkår vurderer Ringsted Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Støj

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.1 Støj og vibrationer, se Bilag 5.

De væsentligste støjkloder fra husdyrbruget er støj fra aflæsning af foder, afhentning af æg, indblæsning af foder samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget.

Kommunens vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens vejledende niveau for "blandet bolig og erhverv", der også gælder for landbrugsdrift.

Der er stillet vilkår om, at såfremt Ringsted Kommune vurderer det nødvendigt, kan det kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i vilkåret. Kørsel med landbrugsmaskiner i marken er ikke omfattet af støjgrænserne.

Da der er mere end 500 m til naboerne, vurderer Ringsted Kommune, at støj fra produktionen på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for de omkringboende.

Ringsted Kommune vurderer, at rystelser og lavfrekvent støj ikke vil forekomme på ejendommen, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

Støv

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.2 Støv, se Bilag 5.

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, andet foder samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

For at nedsætte støvmængden i omgivelserne er der installeret cyklon med støvfilter på indblæsningen af tilskudsfoder.

Kommunens vurdering

Støvgener vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af naboer på grund af afstanden. Der er mere end 500 m fra staldbygningerne til de nærmeste nabobeboelser.

For at sikre omkringboende mod væsentlige støvgener, er der stillet vilkår for så vidt angår støvpåvirkning udenfor ejendommen.

Lys

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.3 Lys, se Bilag 5.

Staldene er med vinduer, da der er krav om dagslys i stalden ved økologisk produktion. Der er ikke lys i stalden om natten.

Der er kun i begrænset omfang udendørs belysning ved stalden. Arbejdsområdet ved læsse-rampen til æg er oplyst efter behov. Der er censor på lyset så det ikke brænder unødigt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at lys i forbindelse med ejendommens drift ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for naboer eller trafikanter.

Staldanlægget ligger med stor afstand til de omkringboende og der forventes ikke fjerneffekt af belysning fra ejendommen, idet der ikke er lys i staldene om natten, hvorved eventuelt lysudfald fra husdyrbrugets anlæg vil være begrænset og ikke i det væsentlige synligt i lokalområdet.

Der stilles vilkår om, at der ikke må være væsentlige lysgener for de omboende.

Transport

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten afsnit 3.7.5 Transporter, se Bilag 5.

Antallet af transporter er stort set uændret, med en lille stigning i forbindelse med grovfoder og husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Der er ikke nabobeboelser langs vejen i nærheden af adgangsvejen til ejendommen. Den nærmeste nabobeboelse ligger 620 m syd for tilkørslen, og det vurderes, at naboen ikke vil blive generet af støv og støj fra til- og frakørsel.

Der bliver derfor ikke stillet vilkår om transporttidspunkter eller anvendelse af bestemte indkørselsveje.

Færdsel på offentlig vej og gennem landsbyer reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Eventuelle støjgener fra intern transport på ejendommen er omfattet af støjvilkårene.

Fluer og skadedyr

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.4 Skadedyr, se Bilag 5.

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter med videre), som straks skal afhjælpes. Forekomst af skadedyr kan forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning og foderrester, hvilket er stillet som vilkår (under Lugt).

Bekæmpelse af skadedyr – herunder fluer - skal ske i henhold til retningslinjerne fra Aarhus Universitet, hvilket indgår som vilkår.

Retningslinjerne kan ses her: <https://dca.au.dk/publikationer/historiske/> under Skadedyrsguiden.

Ved regelmæssig vask af stalde og oprydning i øvrigt som beskrevet i ansøgningen, vurderer Ringsted Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige gener fra fluer eller andre skadedyr.

Ophør

Kommunens vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at den største forureningsfare ved ophør af husdyrbruget vil stamme fra staldanlæg og opbevaringsanlæg for husdyrgødning. Forinden endeligt ophør af husdyrbruget skal der til Ringsted Kommune indsendes en plan, der beskriver de nødvendige foranstaltninger - samt tidsplan herfor - for at undgå fremtidig forureningsfare, og der stilles vilkår herom. Planen skal inden udførelse accepteres af Ringsted Kommune.

Som minimum skal følgende udføres ved ophør af husdyrbrug:

- staldanlæg rengøres for husdyrgødning,
- opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning og renses
- diesel- og olietanke tømmes og sløjfes i henhold til bestemmelserne i olietankbekendtgørelsen.
- restoplæg af foder bortskaffes,
- farligt affald, kemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. tilknyttet husdyrproduktionen bortskaffes i henhold til kommunes gældende affaldsregulativ.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er højere end 750 kg NH₃-N/år. I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniak-emissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet for ammoniak anvendes beregningerne i husdyrgodkendelse.dk. BAT-kravet beregnes ud fra EU's BAT- konklusion³ gældende fra 21. februar 2017, som det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte hvilke virkemidler, der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

I forbindelse med behandling af ansøgning om miljøgodkendelse bliver der foretaget en vurdering af, om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT-krav, overholdes. Desuden vurderes anvendte virkemidler til begrænsning af ammoniakemissionen.

Husdyrbruget på Adamshøjvej 37 indrettes til under 40.000 stipladser til fjerkræ er derfor ikke omfattet af BAT- konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin (IE-reglerne).

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, skal der ikke redegøres yderligere for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor andre emner.

Reduktion af ammoniak ved anvendelse af BAT

Kommunens vurdering

Den tidligere § 11 godkendelse fra 2018 havde som vilkår, at stalddypen for den eksisterende stald Hus 1 skulle være "økohøner, fleretagesystem med gødningsbånd". I den nye § 16 a godkendelse ønskes denne stalddyp ikke videreført, men i stedet ønskes en flexgruppe, der omfatter både økologisk og konventionel drift.

For at indregne BAT-kravet fra den tidligere godkendelse oprettes et scenarie (skema nr. 229613), hvor stalddypen fra 2018 indsættes i ansøgt drift. Skemaet beregner derefter BAT-kravet til max. 5492 kg NH₃-N pr. år (for den eksisterende stald + den nye tilbygning).

I selve ansøgningen (skema nr. 226933) er den ønskede og (og ændrede) stalddyp for den eksisterende stald indsat i ansøgt drift. BAT-forudsætningen er "Eksisterende stald med BAT-krav fra tidligere", og "Nyt stalddafsnit" for den nye ansøgte tilbygning. BAT-kravet er nu skærpet og beregnes efter scenariets krav. Produktionen kan alligevel godt overholde kravet, idet der er en ekstra reduktion på 340 kg N pr. år, se nedenstående tabel:

³ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)-konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5492	700	6192
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5152	700	5852
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	340
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT ? i					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	6648	5492		5492	

Det kan oplyses, at BAT-kravet for nogle typer af hønsehold er højere, dvs. mere lempeligt, for nybygninger, end for eksisterende stalde. Dette forklares af Miljøstyrelsen med, at der for tiden pågår undersøgelser.

Grænseoverskridende virkninger

Kommunerne skal, ifølge IE- direktivet, vurdere om driften af den ansøgte produktion vil kunne få en betydelig, negativ indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Ringsted Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat.

Egenkontrol og dokumentation

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret og til registeret med gødningsregnskaber.

Ringsted Kommune vurderer, at der for at sikre, at bedriften drives miljømæssigt forsvarligt, skal foreligge dokumentation for at vilkårene overholdes.

Alternative muligheder

Ansøgers redegørelse

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.14 Alternative løsninger, se Bilag 5.

Kommunens vurdering

Ansøger har undersøgt alternativer til placering af tilbygningen, og har desuden overvejet muligheden for at etablere en ny stald.

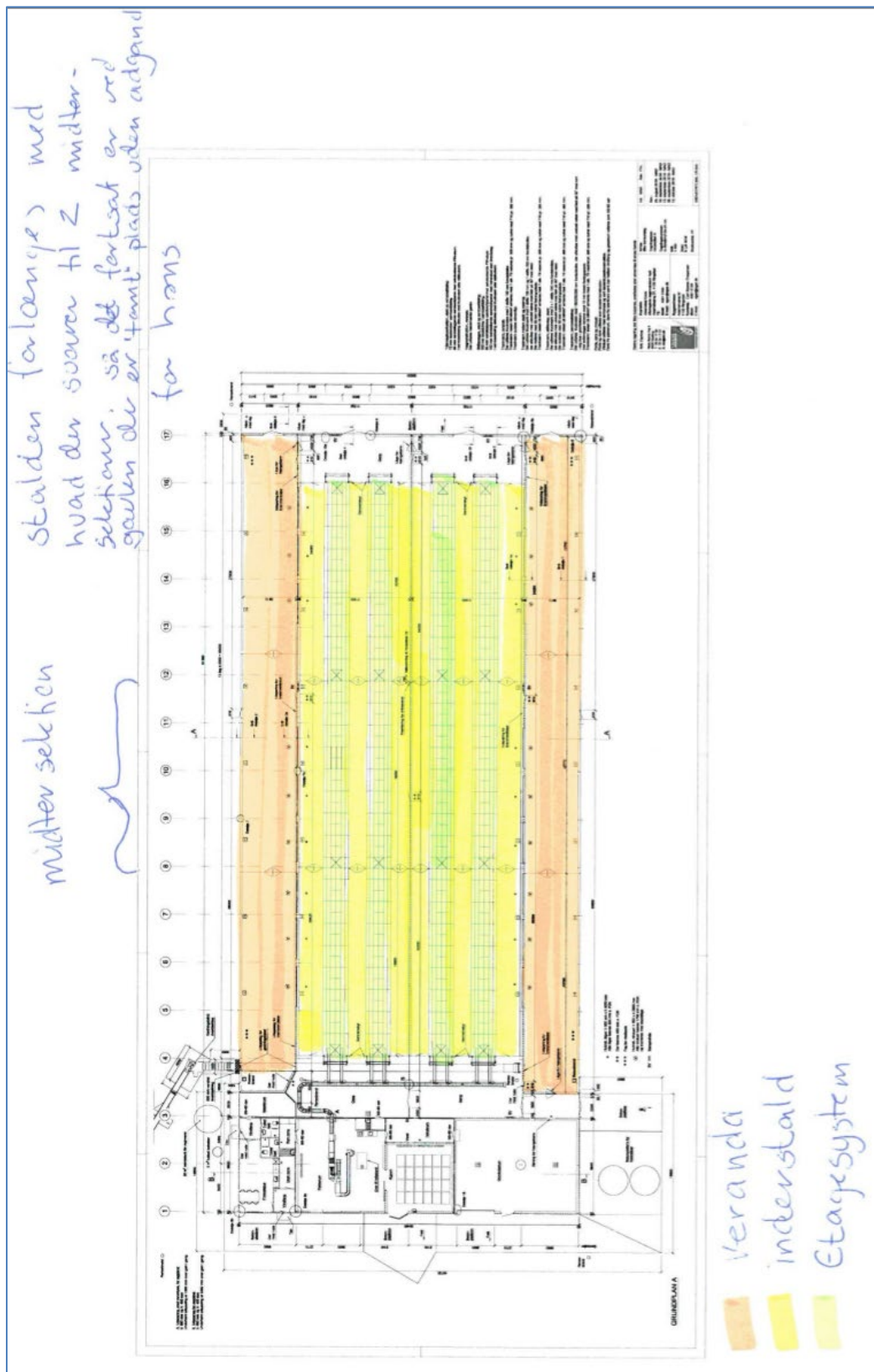
0-alternativet: At produktionen drives videre uændret.

Ringsted Kommune vurderer, at den valgte løsning med placering af tilbygningen i direkte forlængelse af den eksisterende stald betyder, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne.

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Staldtegning

I den eksisterende stald er der bl.a. teknikrum og pakkeri. I forlængelsen af staldbygningen bliver der ikke pakkeri, derfor er andelen af produktionsareal højere i tilbygningen end i den eksisterende del af stalden.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag

Natura 2000-plan 2016-2021

Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsølille Sø
Natura 2000-område nr. 146
Habitatområde H129

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 129		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Bilag 4: Beplantningsplan

Der skal etableres 5 grupper af træer fordelt i foldarealet som vist her.

Bilag 5: Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

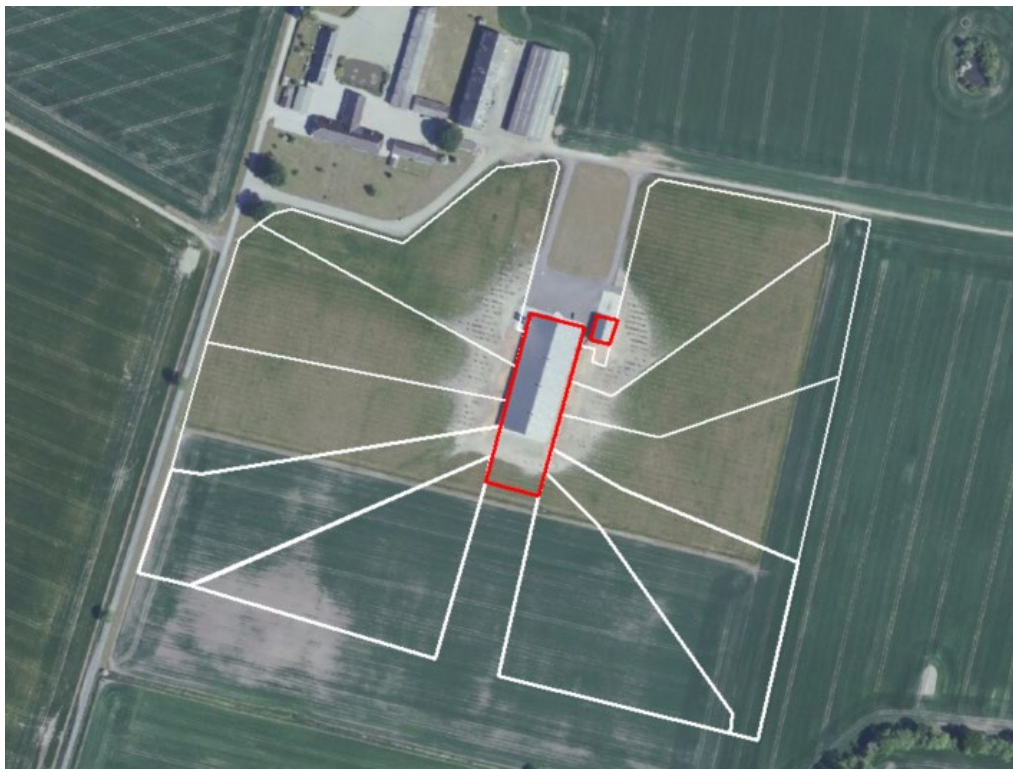
Adamshøj Gods, Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted

V. driftsansvarlig Carl Boisen Thøgersen

Miljøgodkendelse til udvidelse af stald til æglæggende høner

Skema 226933 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 9. juli 2021

Datablad

Ansøger og ejer	Adamshøj Gods A/S Adamshøjvej 37 4100 Ringsted
	Kontaktperson på miljø sagen: Carl Boisen Thøgersen Mobil: 40510104 Mail: ager@ager.dk
Husdyrbrugets adresse	Adamshøjvej 37, 4100 Ringsted
CVR-nummer	38368265
CHR-nummer	126150
Kommune	Ringsted Kommune
Ejendomsnummer	3290007391
Matrikel-nr.	27a - Kværkeby By, Kværkeby m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	ansøger driver ikke andre husdyrbrug
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	226933
Konsulent	KHL CVR-nr.: 21111511 Inger Knude tlf: 76341793 Mail: ika@khl.dk

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Adamshøjvej 37.

Der ansøges om godkendelse til udvidelse af æglæggestalden indrettet til økologisk ægproduktion.

Produktionen er ikke et IE-brug, da der er 30.000 høneplasser til økologisk produktion i staldene.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved udvidelse af staldarelaet.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	5
2. Ikke-teknisk resume	6
3. Miljøtekniske redegørelse	7
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	7
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	9
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	9
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed</i>	9
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	9
3.4.2 <i>Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab</i>	10
3.4.3 <i>Bilag IV arter</i>	11
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition</i>	12
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	12
3.6 <i>Lugtmission</i>	13
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	13
3.7.1 <i>Støj og vibrationer</i>	14
3.7.2 <i>Støv</i>	14
3.7.3 <i>Lys</i>	14
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	14
3.7.5 <i>Transporter</i>	15
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	15
3.8.1 <i>Spildevand</i>	16
3.8.2 <i>Døde dyr</i>	16
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	16
3.8.4 <i>Vand- og energiforbrug</i>	17
3.8.5 <i>Foder</i>	17
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	17
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	18
3.11 <i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	19
3.12 <i>Påvirkning af klima</i>	19
3.13 <i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	19
3.14 <i>Alternative løsninger</i>	19
3.15 <i>Samspillet mellem faktorer</i>	20
3.16 <i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv.</i>	20
3.17 <i>Oplysninger om konsulenten</i>	20
4. Oplysninger om husdyrbruget	20
4.1 <i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	20
4.1.1 <i>BAT-Råvarer</i>	20
4.1.2 <i>BAT-Energi</i>	21
4.1.3 <i>BAT-Vand</i>	21
4.1.4 <i>Management</i>	22
5. Konklusion	22

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved udvidelsen af den økologiske ægproduktion ved forlængelse af eksisterende stald med op til 45 meter samt opstilling af ekstra fodersilo.

Produktionsarealer er opgjort ud fra ansøgers og inventarleverandørs oplysninger til nyttearealer til økologiske høner. Nyttearealet er tillagt rede-arealer samt udendørs støbt areal hvorpå dyrene kan færdes.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Adamshøjvej 37, Ringsted. Husdyrbruget er en fjerkræejendom med produktion af økologiske æg. Ejendommens seneste miljøgodkendelse er fra 2018, hvor den godkendte produktion er på 18.000 økohøns. Stalden er med etagesystem med gødningsbånd.

Der søges om en ny miljøgodkendelse til udvidelse af produktionen til i alt 30.000 økohøns i eksisterende staldbygning, der forlænges med op til 45 meter i sydlig retning. Der opstilles en ekstra fodersilo ved de eksisterende siloer. Siloen vil være af samme omtrent samme størrelse som de eksisterende siloer – ca 11 meter høje.

Der ændres ikke i forhold til gødningsopbevaring.

Produktionsarealet udvides med 2.200 kvm fra 3.400 til 5.600 kvm. Ejendommens miljøgodkendelse vil fremadrettet efter de nye godkendelsesregler være produktionsarealet (staldarealet) og ikke længere i forhold til antal årshøner.

Landskabelige forhold

Udvidelsen sker ved forlængelse af eksisterende bygning. Der er ikke behov for terrænregulering i forbindelse med nybyggeriet.

Potentielle gener

Der vil ske en udvidelse af produktionen. Det vurderes dog at der ikke vil ske væsentlige ændringer i forhold til lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport, der vil være til gene udenfor ejendommen.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at krav til lugtgeneafstandene overholdes,

Der forventes ikke at ske væsentlige ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen og antallet af transporter forventes at stige med under 10 %. Transport til og fra ejendommen vil foregå ad den eksisterende tilkørsel.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med periodiske aktiviteter som aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. I forbindelse med afsætning af husdyrgødning vil der kunne forekomme en ugentlig afhentning af fast gødning.

Fluer og skadedyr bekæmpes i følgende gældende regelsæt fra Aarhus Universitet.

Døde dyr opbevares på hygiejnisk vis og afhentes efter behov.

Husdyrgødning

Stalden er indrettet med etagesystem med gødningsbånd. Det betyder at langt hovedparten af gødningen afsættes på gødningsbåndene, der tømmes minimum en gang om ugen. Den faste gødning opbevares i gødningshus.

Gødningen, der afsættes på gulvet håndteres som dybstrøelse. Gødningen fjernes fra stalden ved hvert holdskifte til direkte udbringning, levering til gødningsmodtager eller opbevaring i gødningshus.

Transport af dybstrøelsen sker med lastbil hvor gødningen skovles op og køres i lukket vogn.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle sårbare naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt merdepositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Der er faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. det valgte staldsystem etagesystem med gødningsbånd.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ikke overvejet alternative placeringer af udvidelsen, da staldbygning uden tilknytning til den eksisterende stald ikke vil give mulighed for udnyttelse af eksisterende faciliteter som pakkemaskine og kølerum.

0-alternativet er at ejendommen drives videre med uændret produktion i den eksisterende stald, og efter vilkår fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Ejendommen drives med økologisk ægproduktion.

Staldanlægget udvides fra 18.000 til 30.000 høneplasser til økologisk æg-produktion.

Stalden er indrettet som en traditionel æglæggestald og består af både inderstald, hvor inventaret inkl. foder- og vandsystem samt reder befinder sig og et verandaareal hvorfra hønerne har adgang til udearealet.

Produktionsarealet udvides fra 3.400 kvm til 5.600 kvm. I produktionsarealet indgår det for hønerne tilgængelige gulvareal (både i inderstald og veranda), hønsernes opholdsområder i etageanlægget, areal med støbt bund indenfor foldarealerne samt redearealet.

Produktionsarealet overstiger derfor staldenes størrelse. Produktionsarealet svarer til hønernes samlede opholdsareal i inventaret og er at sidestille med nyttearealet til de veterinære krav til velfærdsregler. Nyttearealet er tillagt rede-arealerne som også indgår som produktionsareal.

Stalden er indrettet med etagesystem med gødningsbånd. Via tværbånd fjernes gødningen fra stalden og opbevares i gødningshus. Herfra afsættes gødningen løbende til aftager.

Oversigt over bygningerne ses i figur 1.

Nudriften svare til den i 2018 godkende produktion. Før dette var der ikke husdyr på ejendommen hvorfor der ikke er produktionsarealer i 8-årsdriften.

Se tabel 1.

De faste gødningslager er uændret i ansøgt drift og i nudriften og består af et gødningshus.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.

Figur 1 Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Adamshøjvej 37

Stald	8-årsdrift	Nudrift	Ansøgt drift
Hus1	-	Høner, konsumæg – økologiske Etagesystem med gødningsbånd 3.400 kvm	Høner, konsumæg – fleksgruppe Etagesystem med gødningsbånd 3.400 kvm

Tilbygning	-	-	Høner, konsumæg – fleksgruppe Etagesystem med gødningsbånd 2.200 kvm
------------	---	---	--

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

Der er ingen husdyr på ejendommen i 8 årsdriften. Nudriften er beregnet ud fra den nuværende lovlige drift som er den ansøgte drift i godkendelsen fra februar 2018

Opbevaringsanlæg	Opførelses år	Gødningsandel	Overfladeareal	NH ₃ -effekt
Gødningshus		Ca. 250 kvm	Ca. 261kvm	-
I alt		Ca. 250 kvm	Ca. 261kvm	

Tabel 2 Opbevaringslager til husdyrgødning.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Forlængelsen af æglæggestalden vil ske i samme dimensioner, materialer og farver som den eksisterende del af bygningen er etableret i. Foldarealet til hønsene udvides med 4 folde på hver ca.1,2 ha.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger driver ikke andre ejendomme.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Staldbygningen ligger i landzone. Nærmeste byzone er Ringsted, der samtidig udgør nærmeste samlede bebyggelse

Ejendommen er placeret i et landbrugsområde omgivet af åbne landbrugsarealer. Der er større og mindre landbrugsejendomme spredt i landskabet.

Den forlængede staldbygning ligger lavt i terrænet og vil være omkranset af hønsegård, der i overensstemmelse med reglerne for økologisk ægproduktion vil være med beplantning.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	Meter	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	> 500 m	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	> 500 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m/100 m gylletank)	> 100 m	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 200 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 400 m	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	> 100 m	Ja
Naboskel (30 m)	Ca. 200 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 500 m (Adamshøjvej 31)	Ja

Eksisterende og fremtidig byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 1.200 m (Ringsted)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 750 m (Adamshøj)	Ja

Tabel 3 Afstandskrav jf. Husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Afstandskrav i husdyrbruglovens § 8 er overholdt. Afstandskrav i husdyrbruglovens § 6 er overholdt

Der er ikke overvejet alternative placeringer da det kun er muligt at forlænge stalden mod syd.

3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

Ejendommen ligger i landzone. Området er i kommuneplanen udpeget som værdifuldt landbrugsområde og værdifuldt kulturmiljø.

Forlængelsen i sydgående retning sikre, at det gamle kulturmiljø omkring Adamshøj påvirkes mindst muligt af udvidelsen.

Anlægget ligger desuden udenfor div. beskyttelseslinjer og uden for fredede områder, og området er ikke udpeget som kulturmiljøområde. Anlægget ligger dog i et område med potentiel økologiske forbindelse. Se tabel 4.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	-
Økologisk forbindelse	-
Områder med landskabelig værdi	-
Uforstyrrede landskaber	-
Områder med særlig geologisk værdi	-
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Ejendommen er beliggende indenfor bevaringsværdigt kulturmiljø
Kirkeomgivelse	-
Kystnærhedszonen	-
Lavbundsarealer	-
Skovrejsningsområder	Ejendommen er beliggende i et område hvor skovrejsning er uønsket med både mod nord, syd og vest er der udpeget skovrejsningsområde i en afstand på ca 350 m.
Fredede områder	-
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	Ejendommens øvrige bygninger er delvist indenfor skovbyggelinje, men stalden ligger uden for udpegningen.
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca. 280 m

Tabel 4 Landskabelige udpegninger (kilde ringsted.dk og plandata.dk) - = udpegning ikke relevant

Figur 2 Beskyttet natur inden for 1.000 m fra ejendommen. Blå: sø.

Vurdering

Placeringen af stalden vurderes som hensigtsmæssig i forhold til både eksisterende bygninger og i forhold til landskabet. Udvidelsen etableres i direkte forlængelse af den eksisterende staldbygning og vil falde naturligt ind i bygningsmassen.

3.4.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er indenfor 1000 m fra stalden registreret stor vandsalamander samt både grøn frø og springfrø.

De nærmeste registreringer er gjort ca. 450 m nord for staldudvidelsen.

Det kan ikke udelukkes, at der lever flere bilag IV arter i området, eks. arter af flagermus, markfirben, der udbredte i store dele af landet.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el.

bygninger ifm. projektet, der kan være levested for flagermus eller nedlagt vandhuller der kan være ynglested for padder.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne og staldtyperne i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1. natur er Natura 2000-område nr. 146 " Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø), der omfatter habitatområde H129. Naturområdet er beliggende ca. 8,2 km nord for staldudvidelsen.

På grund af den store afstand vil totaldepositionen fra anlægget til naturområdet ligge på 0,0 kg N/ha. og krav i forhold til maksimal deposition på området er dermed overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev > 2,5 ha beliggende langs Vigersdal Å mellem Haraldsted Sø og Vigersted. Naturområdet ligger ca. 3,7 km nord for anlægget på Adamshøjvej 37. Den beregnede totaldeposition er 0,0 kg N/år, og husdyrlovens beskyttelsesniveau er derfor overholdt.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

De nærmeste områder med kat. 3-natur er områder med gammel skovjordbund hhv. knap 800 meter øst for og 1.600 meter nordvest for stalden.

Beregninger til naturarealerne viser, at merdepositionen ligger ml 0,2 og 0,7 kg N/ha/år.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur og da merdepositionen til kategori ikke ligger over 1 kg, så vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil få en negativ effekt på naturarealerne i området.

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion. Høns er blandt de dyretyper som har laveste lugtemission.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene

Nærmeste nabo er Adamshøjvej 31 og nærmeste samlet bebyggelse/byzone er Adamshøjvej 24. nærmeste byzoner er Ringsted. Geneafstande samt den faktiske afstand fremgår af figur 3. Der er ikke fundet kumulation med andre husdyrbrug.

Som det fremgår af figur 3 er lugtgenekriterierne overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)
 Adamshøjvej 31	0	FMK	105,8	105,8	519,1
 Adamshøjvej 24	0	FMK	188,1	188,1	765,4
 fremtidig byzone	0	FMK	334,7	334,7	1082,9
 Hulegård, Ringsted Jorder	0	FMK	334,7	334,7	1223,3

Figur 3 Samlet resultat af lugtberegningen.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til Enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj og vibrationer

Støj og vibrationer vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Der forventes ikke at ske mærkbare ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen. Til- og frakørselsforhold vil være uændret.

Den daglige drift af ventilationsanlæg kan give anledning til støj. Disse gener minimeres ved renholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Ventilationsanlægget er frekvensstyret hvilket sikre mod overventilering.

Der forekommer støj, når der leveres foder og foderet blæses ind i siloerne. Indblæsning foretages primært i dagtimerne og cirka 45 min pr gang. Blanding og håndtering af foder foregår indendørs i foderlade.

Der vil i mindre omfang forekomme støj i forbindelse med transporter til og fra ejendommen. Levering og afhentning af dyr finder sted i en koncentreret periode cirka en gang årligt svarende til en rotationsperiode for et hold høner.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom og det forventes at projektet vil kunne overholde støjkravene.

Det vurderes, at støj og vibrationer fra ejendommen ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte og det forventes ikke at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer samt projektets udformning. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Det er begrænset hvad der er af støvkilder på selve ejendommen. Når der blæses tilskudsfoder i siloerne er der et støvfilter (cyclon), som sikrer, at der ikke er støvgener i forbindelse med fyldningen af disse.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

Staldene er med vinduer, da der er krav om dagslys i stalden ved økologisk produktion. Der er ikke lys i stalden om natten.

Der er kun i begrænset omfang udendørs belysning ved stalden. Arbejdsområdet ved læsserampen til æg er oplyst efter behov. Der er censor på lyset så det ikke brænder unødigt.

Der forventes ikke nogen fjernpåvirkning fra anlægget, som kan genere naboer eller trafikanter.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler i flg Aarhus Universitet.

Der er serviceaftale med Mortalin omk. bekæmpelse af rotter. Der er opstillet rottekasser og fælder på ejendommen. Disse efterses jævnligt og bekæmpelse af gnavere iværksættes ved første tegn på forekomst af gnavere. På grund af risiko for salmonella smitte er der meget høj fokus på at forebygge skadedyr.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og der er begrænset oplag af foderstoffer udendørs. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Til- og frakørselsforhold på ejendommen vil være uændret.

Tunge transporter sker så vidt muligt i tidsrummet 06.00-18.00 på hverdage.

Transporter af	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Husdyrgødning	28	44
Foder	26	26
Ind- og udlevering af dyr	2	3
Afhentning af æg	104	104
Afhentning af døde dyr	12	12
Fyringsolie/brændstof	12	12
Dagrenovation mv.	26	26
Grovfoder	3	5
Diverse	10	10
I alt	223 transporter/år	242 transporter/år

Tabel 5 Det skønnede antal transporter

Der er en god adgangsvej i forbindelse med transport til og fra ejendommen. Transporter vurderes ikke at være i et omfang som vil være til væsentligt til gene for naboer. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Udover husdyrgødning og døde dyr er det hovedsageligt den emballage som æggebakkerne leveres i.

Der opbevares hverken kemikalie- eller olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres på autoriseret værksted eller på anden ejendom.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der er tale om et IE-brug, men alligevel håndteres affald ud fra affaldshierarkiet:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Ringsted Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

3.8.1 Spildevand

Der ændres ikke i håndteringen af spildevand.

Sanitært spildevand fra stalden ledes til lukket beholder på 3 m³. Beholderen er tilmeldt tømningsordning

Der frembringes spildevand fra vask af pakkemaskinen med højtryksrensere med rent vand ca. hver anden dag. Vandforbruget til dette er cirka 5-10 m³ pr år. Det er kun i tilfælde af sanering og mindre renoveringer, der er vaskevand fra staldene. Der anvendes typisk en jodopløsning. Ved infektion anvendes godkendte midler jf. veterinære forskrifter. Vaskevandet ledes til lukket samletanke, som tømmes efter behov.

Vand fra læsseplads samt støbt plads under gødningsbåndet ledes til samletank

Tagvandet fra staldbygningen ledes til stenkister med overløb til dræn. Tagvand fra tilbygningen vil blive håndteret på samme vis.

Det vurderes at håndtering af spildevand sker på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for forurening af vandmiljø.

3.8.2 Døde dyr

Døde dyr opbevares på frys indtil afhentning af DAKA. DAKA afhenter efter behov – som udgangspunkt en gang om måneden. Der opstår ikke uhygiejniske forhold da dyrene er kølet ned indtil afhentning.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Ejendommen er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser og i nitratfølsomt indvindingsopland.

Der opbevares ikke kemikalier eller olie i forbindelse med staldbygningen.

Dieselolie opbevares i godkendt tank, der er placeret i maskinhuset på hovedejendommen. Tanken står på fast bund uden risiko for afløb med deraf følgende forurening.

Staldene rengøres ved holdskifte og pakkeriet rengøres dagligt.

Da olietanke er placeret, så evt. spild vil kunne opsamles er der ingen risiko for afstrømning til jord og grundvand. Det vurderes derved, at opbevaringen sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

3.8.4 Vand- og energiforbrug

Drikkevandsforbruget ansættes til at være ca. 1,8 gange foderindtaget pr høne.

Drikkevandsforbruget i ansøgt drift anslås til ca. 2.400 m³ pr. år. Den primære kilde til vandspild er utætte vandnipler. Disse efterses dagligt, så vandspild minimeres. Hertil lægges vandforbrug til vask af ægpakkeri, lager og æg mv. på ca. 50 m³

Vandforbruget til vask af ægpakkeri er cirka 25-50 l pr. gang eller cirka 10-15m³ pr år.

Energiforbruget er sat ud fra et normalt forbrug der siger 4,63 kWh pr høneplads.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	85.000 kWh	140.000 kWh
Dieselolie	4.000 l	Uændret
Vandforbrug	1.900 kbm	2.400 kbm

Tabel 6 Skønnet vand- og energiforbrug

Der anvendes hovedsageligt energi til ventilation, foderblander, lys, gødningsbånd og kølerum til æg. Dette vil være uændret.

Da produktionen vil være uændret forventes det at vand- og energiforbruget også vil være uændret.

Al ventilation er styret automatisk ud fra registreringer af temperatur og luftfugtighed, som sikre at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene samt ift. energiforbruget. Ventilationssystemet rengøres ved hvert holdskifte, hvilket reducerer modstanden, så der opnås et lavt energiforbrug.

Der er LED-belysning i hovedparten af staldene.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.5 Foder

Der vil ikke ske nogen ændringer i ejendommens foderopbevaring.

Der anvendes fasefodring hvor dyrenes udvikling og behov tilgodeses ved tilpasninger i fodret undervejs i produktionscyklussen. Dette sikrer, at dyrene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet. Der er ikke tilsat fytase i fodret da der er tale om økologisk produktion.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fjerkræfodring. Forsyningensnormerne til fjerkræ er tæt korrelerede med dyrenes velfærd og udvikling, hvorfor de anbefalede normer som hovedregel ikke bør fraviges.

Der er to fodersiloer i tilknytning til stalden. Fodret blandes i foderrummet og føres derfra ind i staldens fodersystem via en transportkæde.

Grovfoder vil fortsat blive tildelt automatisk med hængebanesystem. Grovfoder tildeles i verandaen.

Det vurderes ud fra gældende regler samt de tiltag som praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne.

3.9 BAT-Ammoniakemission

For æglæggende høns er der kun en godkendt teknologi til reduktion af ammoniakemissionen fra stalde. Teknologien er hyppig udmugning, hvor henholdsvis to og tre ugentlige udmugninger kan

reducere ammoniakemissionen med 30/36 %. BAT er dog overholdt ved 1 ugentlig tømning af gødningsbånd hvorfor der ikke er indregnet effekt ved hyppig tømning af gødningsbånd. Hyppig tømning af gødningsbånd er dermed et frivilligt tiltag der reducerer emissionen yderligere i forhold til det krævede i forhold til BAT.

Der er ikke tilgængelig teknologi til reduktion af emission fra opbevaring af fast gødning.

I hudsyrgodkendelse.dk er BAT niveauet beregnet til 5.492 kg N/år og den faktiske emission er beregnet til 5.852, så BAT-niveauet er dermed overholdt.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5434	700	6134
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5152	700	5852
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	282
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 7 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Hus 1	Høner, konsumæg; Fler-etagesystem ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,60	0,92
tilbygning	Høner, konsumæg; Fler-etagesystem ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,60	0,92

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 8 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da stalde, rør og forbeholder er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Der opføres en tilbygning til stalden i forbindelse med projektet. Der er ikke behov for større terrænregulering i forbindelse med byggeriet og flytning af større mængder jord undgås derfor.

Der ændres ikke i markdrift som følge af udvidelsen og vandbesparende tiltag er beskrevet under afsnit 3.8.4 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Håndtering af olie sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Påvirkning af klima

Dansk landbrug arbejder løbende på at reducere udledningen af drivhusgasser, både ved at reducere udledningen fra produktionen og ved at levere vedvarende energi til erstatning for fossile energikilder i form af biomasse, biogas samt vind- og solenergi.

Optimering af husdyravl og fodereffektivitet, bedre gødningshåndtering, bedre plantesorter, fald i anvendelsen af handelsgødning og ændring i jordbearbejdning er blandt de væsentligste faktorer, der har medvirket til at reducere landbrugets miljøpåvirkning.

Gødningsbånd og hyppig udmugning reducerer ammoniakemissionen fra ejendommen. Ammoniak er ikke direkte en drivhusgas, men fordampning af ammoniak fra markerne belaster miljøet med kvælstof, hvoraf en del også omdannes til lattergas.

3.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved fugleinfluenza eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Adamshøjvej 37 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.14 Alternative løsninger

Det eneste reelle alternativ der er til den ansøgte produktion er uændret produktion med 19.523 hønepladser til økologisk ægproduktion.

Stalden kan ikke forlænges mod nord på grund af placeringen og indretningen hvor pakkerum og andre servicefaciliteter er placeret i den nordlige ende af den eksisterende bygning.

En ny separat staldbygning vil ikke kunne placeres i nær tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen da der er krav om foldareal i direkte tilknytning til stalden.

En ny separat staldbygning vil ikke kunne udnytte kapaciteten i eksisterende servicebygninger og vil derfor være u hensigtsmæssig og uforholdsmæssig dyr.

Samlet vurderes det derfor at udvidelse ved forlængelse af den eksisterende staldbygning mod syd er mest hensigtsmæssig.

3.15 Samspillet mellem faktorer

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.16 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være spild i forbindelse med tankning af maskiner eller påkørsel af dieseltank. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand og lignende.

3.17 Oplysninger om konsulent

Inger Knude, Miljøkonsulent, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om husdyrbruget

Husdyrbruget er ikke et IE-brug da der er under 40.000 hønepladser.

4.1 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.1.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end dyrenes fysiologiske behov. Der fasefodres til alle dyr.

4.1.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

4.1.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

4.1.4 Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale
- føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild
- have en beredskabsplan
- sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter
- planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt

Herudover vil der på ejendommen blive gjort følgende:

Der vil ske årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug.

Der vil blive foretaget datalogning af foderforbrug, tilvækst, vandforbrug, dødelighed og ventilation.

Gødningsproduktionen vil blive beregnet i gødningsregnskabet.

Der vil være fast service på ventilationsanlægget og anlægget vil blive rengjort efter hvert hold. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt.

Producenten skal leve op til pakkeriets kvalitetsprogram (HACCP).

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.